

položek na udržování a opravy cesty do obecního rozpočtu, dále různá opatření k bezpečnosti cesty atd.), jež však spadají do oboru úřadu silničního (bezpečnostního), takže nelze ani z toho souditi na úmysl potřebný k vydržení služebnosti jako soukromého práva. Mylně poukazuje odvolací soud na opatření provedená bývalým vlastníkem pozemku, jenž podle zjištění vyzval v roce 1892 žalující obec, by posypávala cestu sama, z čehož lze jediné souditi, že sám pokládal ji za veřejnou, nechť se o ni dále starati. Žádal-li též vlastník příslušné úřady, by vojsko nechodilo po cestě, a zřídil-li na ní schody, učinil tak podle zjištění v zájmu sousedního svého pozemku, by chodci do něho nezabíhali. Konečně pořídil sice podle cesty zábradlí na příkaz obce, jež zase jednala z písemného nařízení státní policie, ale z věci vyplývá, že tak neučinil jako vlastník cesty, nýbrž jako vlastník cihelny, když byl odkopal půdu až k samé cestě. Tyto skutečnosti nevylučují obecního užívání, a nelze z nich dovoditi, že chůze po cestě dala se u výkonu práva služebnosti ve prospěch žalující obce jediné z toho důvodu, že cesty té užívali i občané v ní bydlící. Naopak je z toho patrné, že nešlo vzhledem ke sporné cestě o jiné, než o obecné užívání, a že platí v tomto směru vše, co bylo shora řečeno, v první řadě, že o užívání této cesty jako veřejné nemohou rozhodnouti soudy. Nezáleží proto na tom, že žalující obec, dovozujíc z obecního užívání cesty té jako veřejné pro sebe právo služebnosti, upravila v tomto smyslu žalobní prosbu, neboť ani tím nestal se poměr soukromoprávním, by o něm mohly rozhodnouti soudy.

Čís. 4605.

Ve směnečném řízení nejsou sice po třídenní lhůtě §u 557 c. ř. s. přípustny nové námítky, ale k opodstatnění a provedení námitek, vznesených v čas, může žalovaný dle obecné zásady §u 179 c. ř. s. až do konce ústního jednání v první stolici učiniti nový přednes skutkový a důkazní. Postup odvolacího soudu, vytýkáno-li pochybení prvního soudu v tomto směru.

Podepsal-li funkcionář společenstva směnku, nelze jeho osobní závazek odvozovati z toho, že nebyl formálně oprávněn ku podpisování smének; k vyloučení jeho osobního závazku stačí, že přes to s vědomím věřitele podepsal směnku za společenstvo.

(Rozh. ze dne 27. ledna 1925, Rv I 106/25).

Společenstvo Z. podepsalo bance A krycí směnku, na níž se podepsali pod razítkem společenstva předseda a člen představenstva a pod jejich podpisy Josef K., předseda dozorčí rady a přednosta ústředny. Proti směnečnému platebnímu příkazu, jenž byl vydán jak proti společenstvu tak proti Josefu K-ovi, vznesli oba žalovaní námítky. Procesní soud první stolice ponechal platební příkaz v platnosti, odvolací soud nevyhověl odvolání žalovaných. Do rozsudku odvolacího soudu dovolal se pouze Josef K.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších stolic a vrátil věc prvnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Žalovaný Josef K. v písemných námitkách proti směnečnému příkazu platebnímu mimo jiné vytýkal, že podepsal zažalovanou směnku nikoli pro sebe, nýbrž za společenstvo »Z.« jako jeho funkcionář (předseda dozorčí rady a přednosta Ústředny družstevního lnu, zvláštního to odboru jmenovaného společenstva), — dále, že směnkou krytý dluh z úvěru společenstva do výše 2,000.000 Kč (na tuzemské semeno) byl splacen. Důkazy svědecké, nabízené v té příčině oběma stranami, byly provedeny dožádanými soudy, soud procesní pak vyslechl nepřisežně žalované. Při roku dne 10. června 1924 přednesl zástupce žalovaného Josefa K-a četné nové skutečnosti, jimiž blíže doličoval obě uvedené námitky, a nabízel o nich důkaz svazkem listin, svědky a výsledkem stran. Procesní soud připustil, by zástupce žalovaného připojil ke spisům zápisek dle Šu 265 c. ř. s. a aby přílohy byly ke spisům připojeny. Zástupce žalující banky popřel správnost nového tvrzení. V jednacím protokolu jest uvedeno, že zástupcové stran nahlédli v přílohy a prohlásili je za pravé, pokud se týče za správné opisy pravých originálů, ale není patrné, zda se to týká také svazku listin či jen listin dříve již předložených. Prvý soud pak o novém tvrzení žalovaného K-a vůbec nejednal, pokládaje je jak v rozsudkových důvodech výslovně uvedl, za přednes dle §§ 552, 559 c. ř. s. nepřípustný. V odvolání bylo to vytýkáno, a to právem. Ve směnečném řízení nejsou sice po třídenní lhůtě Šu 557 c. ř. s. přípustny nové námitky, ale k opodstatnění a provedení námitek, vznesených v čas, může žalovaný dle obecné zásady Šu 179 c. ř. s. až do konce ústního jednání v první stolici beze všeho učiniti nový přednes skutkový a důkazní. Odvolací soud k výtce žalovaného nezaujal výslovně stanoviska, ale z rozsudkových důvodů jest patrné, že uznal výtku za důvodnou. Opomenul však, odvoditi z toho patřičné důsledky. Mohl učiniti dvojí: buďto 1) sám se stranami jednati o novém, prvním soudem neprávem odmítnutém přednesu žalovaného, po případě provést nabízené důkazy; — nebo 2) zrušiti napadený rozsudek prvního soudu a naříditi mu doplnění dosavadního řízení a vynesení nového rozsudku. Odvolací soud nezachoval se ani tak, ani onak, v rozsudku prostě uvedl, že přezkoumal listinný materiál (bez součinnosti stran a bez výslovného prohlášení stran o něm), a způsobem až příliš stručným, hraničícím na zmatečnost Šu 477 čís. 9 c. ř. s., vyslovil, že sdílí stanovisko prvního soudu, že se směnečné krytí vztahovalo též na konto domu, a že hodnověrnost slyšených svědků, na základě jichž výpovědi první soud nabyl přesvědčení, že žalovaný Josef K. jest spoluakceptantem, není listinami otřesena a oslabena. Právem uplatňuje žalovaný v tom směru dovolací důvod čís. 2 Šu 503 c. ř. s., neboť postupem odvolacího soudu bylo zaviněno, že odvolací řízení jest stíženo vadou, která zabránila úplnému vysvětlení a důkladnému posouzení rozepře. Při tom se připomíná, že skutečnost, že žalovaný Josef K. při podepisování směnek nebyl formálně oprávněn, zastupovati společenstvo, nemusí býti rozhodnou, ježto by k vyloučení jeho osobního závazku směnečného stačilo, kdyby přes to s vědomím žalobkyně jen za společenstvo byl podepsal. Skutečnosti v zápisku uvedené, žalující stranou popřené a tudíž sporné, nejsou pak takového rázu, že by bylo lze odmítnouti je předem jako nerozhodné.